

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Notanda quædam circa tentationes. Cap. VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

statum, atque immobilem in omni accidentium per-
mutatione durare. Quid virtute fundatus senex qui-
dam, cum apud Alexandriam; turbis infidelium cir-
cumfusis, non solum maledictu, verum etiam grauis-
sima impellentium irgeretur iniuriis; a subsannan-
tibus laceretur: Quid miraculi Christus vester; quem
cetera fecit: Ille inquit, vt hic ac maioribus, se insuleri-
tis, non moueat, nec offendar iniuriis.

116. Sexid, si eadem; & similes prateritis, quae nos
inuadebant initio nostrae conuersionis; nunc
superentur citius, facilius, & minus sentiantur.

1.5. in c. 11. Quidam, inquit S. Gregorius, in tantum proficiunt
culmen perfectionis, vt ab eis, quidquid a mente ingerit-
tur, quidquid a carne, leuiter superetur: dum conuenire
in penam non sentitur. Et hanc quidem victoriam,
de omnibus sensibus, electi percipiunt. Non tur-
bati iniuriis, inquit S. Dorotheus; ac circa omnem
animum angorem persistere, euident est mortificationis
(hoc est, profectus in mortificatione) indicium.
Hic gradus profectus spiritualis, tum aliis mo-
dis acquiritur, tum bono vsu & feruenti SS. Eu-
charistiae: quae, vt ait S. Bernardus, minus sensum
in minimis. Hoc experiebatur in se post vite pre-
terita lapsus in peccata; & difficultates in virtu-
tibus contrariis, S. Augustinus, cum antea id
non sentiret. Quod etiam de vitroque suo statu
expertum se ait S. Cyprianus,

1.9. Conf. cap. 11. Septimo, si veteres tentationes minuuntur vel
cessent ex toto: Pro hac re S. Augustinus lib. de
diligendo Deo; gratias agebat Domino. Cum
enim dixisset, se vltimo modis a peccato conserva-
tum scilicet, occasionis subtrahere, restitendi dat a vir-
tute, affectionis sanitate; hanc vltimam explicans,
ait: a quibusdam peccatis, tam longe me fecit tua mise-
ratio Domine, vt penitus abominer ea. Et ne vlla me
quidem eorum tentatio molestaret. Quod quidem
Deus duobus modis confert seruis suis. Primum,
ordinaria via; in praemium heroicorum ope-
rum, ab illis patratorem, vigore alius virtutis;
quae alicui peccato contraria est. Tales S. Cli-
macus comparat hominibus, qui surrexerunt a
mortuis; & in tertio ac vltimo gradu, ponit in-
ter eos, qui tentationes vincunt. Qui canis im-
mundi impetum, redegit ad nihilum, is, est in carne su-
perstes, iam tamen ex acervo surrexit. Secundo id
Deus via extraordinaria concedit sine prauius
multis actibus illius virtutis, sed repente & ino-
pinatè, ex mera beneficentia sua diuina, sine
prauius dispositione humana. Sic S. P. N. Igna-
tio, carnis vitis olim inquinato, ipso eius con-
uersionis initio, contulit donum eximiae casti-
tatis, cuius beneficio, tota vita deinceps, per an-
nos triginta quinque, non tantum a tentationi-
bus carnis, sed etiam ab imaginationibus & cog-
itationibus immundis proflus liber extitit, vt
scribunt Ribadeneyra, & Ioannes Petrus Maf-
feus. Sed his clarius P. Iacobus Laynez, in scri-
pto quodam; quod dictauit P. Alphonsus Sal-
meroni de vita S. Ignatii, quod scriptum aucto-
ritate Apostolica relatum est in processum

117. Non, si animus, nunc magis abhorreat a ten-
tationibus, vt perductius ad peccatum, quam
antea. Non est virtus, inquit S. Ambrosius, non posse
peccare, sed nolle: atque ita tenere perseverantiam vo-
luntatis (scilicet auertere a peccato) vt voluntas in-
sanciam, (in qua non peccatur) vsus, imitetur na-
turam, quae scilicet abhorret a rebus sibi contra-
riis, sine vlla difficultate, & quasi conaturaliter;
quodammodo praueuendo liberam dete-
stationem peccati.

118. Decimo, si nunc, sit maior sensum mentis que
custodia: ex cuius neglectu multa tentationes
exurgunt. Sunt enim quinque sensus, ait S. Hiero-
nymus, quasi quaedam fenestrae, per quas vitiorum ad
animam introuus est. Sum, inquit S. Gregorius, a-
nimo nostro foramina egrediendi, per quae concupiscen-
tia habitaculum intrat mentis. Mens ergo nostra,
quam Herocles apud Photium, appellat, sensuum
pedagogum, eos custodiat, clausos ad mala ha-
beat: si habet, proficere se indicat.

119. Notandum hoc loco est, vera esse omnia
quae dixi, spectato ordinario vitae spiritua-
lis cursu. Verumtamen non semper tentatio-
num vehementia, indicat exiguum in tentatis
pro-

Compulsorialem Toletanum factum Madriti,
pro Canonizatione S. P. Ignatii, & a S. Rotae
Romanae Auditoribus approbatum; in Rela-
tione Summo Pontifici data.

118. Tertull.
& Cypri-
de orat.
Aug. l. de
bo. perf.
cap. 6.
Chryf.
hom. 20.
Aug. in
per. in
Mart.

119. Orat. de
prouid.
Dei.

120. 1.8. in
Luc. ca. 8.

121. 1.2. in Io-
uin. c. 4.
1.21. mor.
cap. 2.
Cod. 251.

122.

GAPVT SEPTIMVM.

Notanda quaedam circa tentationes.

122.

Rib. l. 1.
cap. 2.
Maff. l. 1.
cap. 2.

perfectum, ed quod sciamus, permittente Deo, viros quoque maximè proficientes, imò & perfectos, pluribus quandoque, scèdioribusque tentationibus exagitari, quàm soleant minùs perfecti. Vnde S. Antonius apud S. Athanasium in vitâ dicebat: *Hostile demonibus, contra omnes Christianos, maxime contra Monachos, & Virgines Christi odium est: eorum semitis laqueos tendunt; eorum mentes impiis & obscenis cogitationibus nituntur euertere.* Ideò autem tales inuadunt maiore conatu, quia perfectius viuere vident. Cùm aliori vitâ proficimus, inquit S. Gregorius, maligni spiritus nobis infestiores sunt; & contra fortiores Christi milites, non quorumlibet malorum spirituum, sed fortiorum demonum, praelia exicitantur. Et vi idem scribit, quanta maiora in hominibus dona conspicit, tanto hec auferre subtilioribus insidias exquirat. Hinc de se scribit Apostolus: *Medie serui legi Dei, carne autem legem in membris meis, repugnantem legi mentis meae, & captiuam me in lege peccati, quae est in membris meis.* Quia Sathanae Angelus, iis utebatur ad eum impugnandum, tanquam proditoribus domesticis. Nam, vt ait S. Hilarius, *In sanctificationis nobis, maxime diaboli tentamenta grassantur; victoria ei est magis exoptata de sanctis.* Et ita legimus apud S. Basilium, S. Catharinam Senensem, scèdissimis tentationibus fuisse infestatam. Idem de S. Frâncisco scribit S. Bonauentura; & de S. Benedicto, S. Gregorius Papa; & de B. Angelâ de Fulgino, admiranda leguntur, in eius vitâ, ex ipsiusmet narratione scripta, quae pro discretionem spirituum, plurimum proderunt, si legantur à Confessariis piarum & castarum Virginum. Et de se ipso scribit S. Hieronymus, & de S. Hilarione in eius vitâ; de se quoque similia scribit S. Bernardus, S. Theresiam, eximia sanctitatis & sapientiae caelestis Virginem, noster P. Ribera in eius vitâ scribit, passam terribiles tentationes & molestias interiores à dæmone, quibus pressa, videbatur, nullum sibi sentire fauorem vel amorem Dei, nec recordabatur gratiarum acceptarum à Deo, non poterat aspiciere vllam personam, nec recreari cum vllâ, nec legere, nec orare; imò quauis res, & quiuis, qui eam alloquebatur, magnum illi fastidium adferebat. Et c. 25. eiusdem libri recenlet, quamdam eius Relationem, in qua sic ad suum Confessarium scribit: *Videtur mihi me ineptam esse ad omnia, & quodd minima tentationi & murmuratioui contraria non valeam resistere. Videtur mihi deceptos esse omnes à me, apud quos in aliqua opinione eram: vellem me subducere oculis omnium, ne ab vllò viderer &c.* In his tamen non magis offendo Deum, quàm antea; & conformis sum diuinae voluntati: parata in perpetuum has pati molestias, si Deo placeat. Et de B. M. Magdalena de Pazzis Virgine innocentiissima, & valde rara ac admiranda sanctitatis; Moniali Carmelitana calceata, stupendas scribit tentationes, Vincentius Puccinus eius Confessarius,

quas passa est (Deo id ei prædicente) per continuos quinque annos. Tales autem tentationes, raliibus personis contingentes, sine vllâ earum culpa, & non ex prauis habitibus profectae, indicant magnam earum perfectionem, & profectum in virtutibus, in quibus, si non excelleret, Deus non permisset adeò vehementer & importunè eas, vt & S. Iob, à dæmonibus tentari, & per has tentationes, magis roborati virtutes. Optima enim virtutis custos, est infirmitas, vel pressurarum, vel tentationum, inquit S. Gregorius, & sic certo moderamine, vt dum quisque sanctorum, iam quidem interius ad summa rapitur, sed ab hac tentatur exterius, nec de desperatione lapsus, nec elationis incurrat: sic, cognoscimus in profectu, quod accepimus, in defectu, quid sumus: & sic subtilissimâ interni iudicij moderatione, infra summa, & super infima in quodam medio anima libratur. Ad cuius rei conformacionem, conducit plurimum, pulcherrima doctrina, in admitando quodam raptu, diuinitus à Deo Patre tradita, B. M. Magdalena de Pazzis, dum eam ad superuenturas per quinquennium tentationes generosè ferendas, præmunierat. Exibunt contra te multi leones, qui te assilient intrinsecus, & extrinsecus, & quanto magis te inuadent, tanto magis superundabit in te gratia mea, quamuis sine sensu & gustu illius. Et, si voluerint suggerere mentis tuae, & persuadere tibi, quod hec dona non sint à me, & si alij quoque idem tibi dicent, sis semper firma & stabilis in me, nihil proferis timens de rebus præteritis, nec considerans praesentes, nec inuestigans futuras, quia sic ego volo: & quamuis multi possent te astimare ob hanc meam tui probationem, minus tibi vnitam, & minus perfectam, quam fueris antea, noli illi credere, quia non erit sic. Imò, si mea carissima filia, hec probatio erit signum clarum & manifestum certitudinis magnorum donorum & gratiarum, à me tibi datarum, ex mea liberalitate, non ex merito tuo: & hec probatio erit via securior & clarior, ad conducendam te ad maiorem perfectionem. Circumdaberis à maximis insulibus, à dextris, & à sinistris, vsque adeò, vt nescitura sis, quò te vertere debeas, & interdum putabis, quòd non sis in te: sed scias, me semper tecum futurum, dummodo studeas, cum magna diligentia sequi meas internas motiones & tractationes, sicut hactenus fecisti. Et quauis id feceris magno studio, necesse tamen tibi erit, id multo maiore facere. Ita Deus, intimè sibi caris & valde perfectas animas, quandoque exercet & probat, & grauissimis tentationum insolitibus, Spectatio tamen modo ordinario, quo Deus communiter suos dirigit seruos, vera est illa doctrina Richardi, eximij vitæ spiritualis Magistri, ideoque à S. Bonauentura ad confirmacionem suae doctrinae, citari soliti, qui ait: *Vox illa Domini, intercidens flammam ignis, & incipientibus, & nouiter conuersis, intercidit, quidquid inclinare posset consensum rationis; in proficientibus autem, sepe auferit illis citam delectationem mentis; in raris autem & valde perfectis, remouet etiam titillationem carnis.* Multi tamen, quamuis ad summam perfectionem præ-

In 1. Reg. cap. 17.
I. 7. Reg. c. 12.
Rom. 7. 24.
verf. 23.
In c. 4. Marth.
c. 5. vitæ.
l. 2. dial. cap. 2.
c. 19. vit. B. Aug.
epist. 22.
ad Eust. serm. 54.
Cant. l. 4. c. 17.
c. 1. par. vit. cap. 16.

127. mor. cap. 6.

3. p. vita 6. dic. 1.

1. a. cap.

In v. S. A. cap.

cap.

In Pla

fecerint, stimulum carnis sue extinguere non potuerunt, sed diuina hoc dispensatione in us actum est. Quam quidem, quid unicuique vitium accidat, latere non potest. Et in alio quidem fiebat, ad demonstrationem, singularis eorum fortitudinis, quia tales erant, qui semper pugnare assidue, & triumphare sufficerent; in alio autem, ad custodiam humilitatis, quando aliquod singulare bonum præ ceteris acceperant. De quo tentationum genere videri potest S. Bonaventura. Quia ipse dæmon, proprio æstuans odio, sanctos maxime inuadit. Hostis noster, inquit S. Gregorius, nos, quando magis sibi rebellare conspiciunt, tanto amplius expugnare contendit. Eos enim pulsare negligit, quos quieto iure, se possidere sentit. Hoc, in seipso, Dominus sub quadam dispensatione figurauit, qui diabolum, non nisi post Baptisma, se tentare permisit, ut signum nobis quoddam futurae conuersionis inueneret, quod membra eius, postquam ad Deum proficerent, tunc acriores tentationum insidias tolerarent. Cogitatio enim mala, ut ait Christus Dominus S. Brigitæ; est, sicut sinapis amara, quia amarum facit animam & turbidam. Et sicut homo, quandoque habet necesse, de liquoribus spissis, qui licet non multum proficiunt ad corporis sustentationem, profunt tamen, ad corporis & cerebri purgationem & sanationem; sic etiam, cogitationes male, sunt, quia quamuis non impingunt, & fatiant animam, ut oleum bonarum cogitationum, tamen proficiunt ad animæ purgationem, sicut sinapi ad purgationem cerebri. Nisi enim quandoque interuenirent cogitationes male, tunc homo esset Angelus & non homo, & putaret homo omnia habere à se ipso. Idem ut homo intelligat, infirmitatem suam, quam habet à se ipso, & fortitudinem, quam habet à me, necesse est permittatur ex magnâ misericordiâ, quandoque tentari, cogitationibus malis: quibus, si homo non consentit, purgatio sunt animæ, & custodia virtutum suarum. Et licet amara sint quasi sinapi, & ad ferendum tamen, multum sanant animam, & ducunt eam ad æternam vitam, & sanitatem, que non potest haberi sine amaritudinibus.

uersarios potius, quam timebit. Quoniam verò, ut ait S. Leo, nouit diabolus, cui adhibeat astus cupiditatis, cui illecebras gula ingerat, cui apponat incitamenta luxuria; cui infundat virus inuidiæ: quem merore conturbet, quem gaudio fallat; quem metu opprimat, quem admiratione seducat: & omnium discutit consuetudines, ventilat curas, scrutatur affectus; & ibi causas querit nocendi, ubicumque viderit studiosius occupari. Hoc remedium idem S. Leo in alio sermone proponit. Scimus quod sicut Ioannes Apostolus dicit, Totus mundus in maligno positus est: & insidiante diabolo & angelis eius, hoc innumeris tentationibus laboratur, ut hominem ad superna nitentem, aut aduersa terreant, aut secunda corrumpant: sed maior est, qui in nobis est, quam qui aduersum nos est: & pacem cum Deo habentibus, & semper Patri, toto corde dicentibus, Fiat voluntas tua, nulla preualere certamina, nulli possunt nocere consuetus. Hoc ipsum aliiis verbis S. Nilus exprellit: Si vis inimicum imbecillum reddere, peccatum rescinde, nudatus enim alis, ut passer culus illudatur. Ad technas eius & artes dignoscendas, præclaras tradidit S. P. N. Ignatius, Regulas duplices, in libro Exercitiorum.

Porrò S. Chryostomus sic docet congregandum cum dæmone tentante: Si nos senserimus aduersus eum, ipse non erit sauis: si nos mansuerit in eum fuerimus, tunc ipse sauis erit. Hæc autem saxuitta, lira est in generositate quadam animi, quâ fretus S. Antonius exprobatat dæmonibus, quod tanquam infirmi eum tentant, induti irrationabilium formas bestiarum. Facilius inuadit dæmon pusillanimes ac timidus, quam magnanimos: suis quidem diffidentes viribus, sed spe magnâ fundatos in Deo. Non habet dæmon potentiam, inquit S. Teretia, ad generosa & resoluta animas tentandas. Ab illis enim sibi inprimis metuit, experientia quippe iam nouit, magnum sibi ab illis damnum accedere: & quicquid producit ac dirigit, ad nocendum illis; hoc totum, tam in ipsarum quam aliarum commodum cedere, & se damnum referre. Explicat hoc S. P. Ignatius aptâ similitudine: Hostis, inquit, noster, naturam & morem muliebrem refert quoad imbecillitatem virium & animi perniciam. Nam sicut femina cum viro rixans, si hunc conspexerit, erecto & constanti vultu, sibi obistere, abiicit illi dæmonium ac terga vertit: si vero timidam fugacemq; esse animaduertit, in extremam surgit audaciam, & illum ferociter inuadit: itidem consuevit dæmon, animo & robore planè destituti, quoties spirituales athletam, corde imperterritum, ac fronte ardua, tentationibus videt reluctari: si autem trepidet ad primos imperus sustinendos, & quasi animum despondeat, nulla est bestia super terram, inimico illo tunc esset acrior, & pertinacior in hominem, ut cum pernicie nostrâ, maligne obstinatæq; mentis sue, desiderium adimpleat. Apparuit hoc inter multos alios Sanctos, in S. Abraham eremita, quemadmodum de eo scribit S. Ephrem Diaconus: qui sæpius dæmonem variis formis indutum contemnens à se abegit, dum intrepidè eum increpasset. Confestim enim, inquit

114. Processu
4. Relig.
c. 1. & seq.
1. 2. 4. mot.
cap. 7.

115. l. a. recu.
cap. 27.

126. In vita
S. Ant.
cap. 17.

cap. 20.

127.

ser. 6. de
Natiuit.
cap. 4.
1. Ioan. 5.

In paren.
n. 215.

128. ho 22. in
c. 6. Eph.

c. 8. vit.

Itin. per.
fec. c. 23.

Reg. 12.
1. hebdom.

c. 12. vit.

cap. 15.

inquit S. Ephrem, vt sumus ab oculis eius euauit. Vnde postea dæmoni alia vice appatenti, exprobrans dixit: Ab his qui diligunt Deum, tanquam fumus à vento desici: vna siquidem eorum oratio, sic te persequitur ac deturbat, quemadmodum puluis à vento insectatus dispergitur. Vixit autem Deus meus, qui est benedictus in sacula, qui est gloriatio mea, quia non te pertimescam, etiamsi omni tempore hic confiteris. Sic autem pro nihilo te spernam, veluti si vnus catulus contritus, ab aliquo contemnatur. Hac eo dicente, confestim ille, vt solebat euauit. Et aliâ vice dæmoni se infestanti respondit: Agnosce infirmissime at-

c. 16. 17.

que infelicissime demon, quia nos neque te, neque tuas pertimescimus phantasias. Per multum autem tempus, diuersis argumentis ac machinis contra eum dimicans, non quiuit cogitationibus eius solidissimis, saltem paurem certans incurere: magis autem preliando, alacritatem in eo, & charitatem apud Deum maximam suscitabat. Quocirca generoso ac machinose, sine metu dæmonum, tentationibus eorum resistendum est: præsertim cum dæmonum virtus, S. Pachomio

c. 49. vit. S. Pach.

falla sit. Ex quo mirabilis Incarnatio Christi facta est in terris, nos (sicut dæmones) sine viribus prorsus existere capimus, ita, vt ab his, qui credunt in nomine eius, illudamur vt passeret. Quod ipsum S. Antonius teste S. Athanasio dicebat: Nunc miserabilis vt passer. ad ludum irretitus à Christo est: nunc comites suos, quasi scorpiones & serpentes calcaneo Christianorum substratos gemit. Et in Constitutionibus Apostolicis apud Clementem in obsecratione pro energumenis habetur: Qui dedisti nobis, homicidam serpentem, vinculis confictum sicut passerem pueri.

c. 16. vit. S. Ant.

1. 8. c. 7.

Alij Sancti passim hoc proponunt remediū, vt initio tentationis validè resistamus, quando nondum malum inueteratum est: quod in morbo corporis, cum alijs medicis, etiam Galenus suadet, excindendum esse, dum adhuc pullulat, nec expectandum dum crescat & fiat insanabilis, id etiam faciendum in tentationum incurflu. Vna salus rebus est, inquit Seneca, ad primos occurrere rerum impetus. Nam vt ait B. Petrus Damiani: Facilius est hostiles impetus in vestibulo frangere, quam admissos: extra mœnia propulsare: tutius est arcere praesortibus, quam laribus intrinsecos in terga compellere. Sic & Seneca, Proderit, inquit, morbum suum nosse, & vires antequam spatiuntur opprimere: & vt loquitur Cassiodorus, coercere infantiam criminis, ne iuuenescat augmentis. Satis, inquit S. Theodorus Studita, prauas cogitationes serpentum instar mordere, immisso in animum veneno, quod omni studio eximendum est, simul atque coortum est, ne vlcus difficile morat reddat. In Vitis Patrum, dixit senex cuidam Fratris: Diabolus est inimicus, & tu domus. Inimicus ergo non cessat iactare super te, quicquid sordidum inuenit, effundens in te viuuerfas immunditias. Tuum est autem, non negligere, vt proicias foris, que ille iactauerit. Nam si neglexeris, replebitur tibi domus sordibus, & nequaquam valebis intrare in eam: sed ab initio que ille iactauerit, tu eice paulatim, & manebis domus tua

129.

munda per gratiam Christi. Sic flamma ignis, initio facilius extinguitur. Quâ dere S. Ildorus, si scriptum reliquit: Diabolus serpens est lubricus, cuius sum bona si capiti, id est, prima suggestioni non resistitur, totus in intima cordis, dum non sentitur illabitur. A simillâ vnâ, inquit Ecclesiasticus, augetur ignis: sic à tentatione modicâ, ni statim extinguitur, vel occasionis fugâ, vel contrariæ actû virtutis: nam vt ait S. Chrysostomus: Si comprehenderit animam, Ecclia, atque superauerint, tunc sicut ignis, ingentem ac siccam naclis materiam, maximam solent flammam accendere. Falsus est hoc dæmon, specie mulieris apprensus S. Pachomio: Namquam, inquit, quiescimus aduersari generi vestro; serentes malas cogitationes in animabus eorum, qui contra nos decertare contendunt. Et si nobis titillantibus annuere eos, ex parte, aliquid senserimus, tunc amplius nequissimas cogitationes immitimus, & diuersarum volupratum mendacia ministramus. Et ita preliantes acerrimè, subintramus eos, nostrâq, plenius potestate subiicimus. Si verò viderimus, ea que suggeruntur à nobis, eos è contrario, non saltem non suscipere, verum nec libenter attendere, si deq, qua in Christo est, vigilanter & sobriè se munire, sicut fumus dissipatur in aère, sic ab eorum cordibus pellimur & fugamur.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

1. de cog. & cur. morb. cap. 7. Hypocr. sect. 3. aphor. Celsi. 3. cap. 22. 1. 6. de benefici. c. 31. Opu. 15. cap. 19. 1. 3. de ira cap. 10. 1. 1. var. ep. 39. ser. 1. in in Palcha. Rosv. p. 612. n. 48.

Quocirca meritò S. Barlaam, baptizato sancto Iosaphat, tradens ei præcepta viuendi, & gratiam baptismi conferuandi, inter alia dixit: Summo studio, in hoc enitere, vt omni vitiosâ cogitatione ex animo tuo extinctâ, & deletâ, optimas quasq, cogitationes ei inferas templumq, Spiritus sancti respsum efficias: siquidem per cogitationes, ad actiones ipsas deuenitur: atque omne opus à cogitatione animiq, agitatione procedens: paruum primò initium arripit, ac deinde tacitis incrementis augetur, ingens ad extremum efficitur. Ob eamq, causam, nullo modo permittite, vt improba consuetudo tibi dominetur: verum donec recens est, paruum radicem è pectore tuo euelle: ne aliqui cum pullularit, ac radices suas altè infixerit, postea non nisi longo tempore, ac magno cum labore extirpari possit.

Aliud contra tentationes remediū, proponit S. Pachomius, exercitium seu frequentationem actuum profundæ humilitatis, quod & S. Antonius suadebat ad effugiendos diaboli laqueos, quibus viderat totum repletum esse mundum. Iuuenis Sylvanus, inquit S. Pachomius, quem dudum propter negligentiam, de monasterio pellere volebatis, ita prostravit inimicum, & à suis sensibus effugauit, vt nusquam coram eo compareat: altaq, humilitate, eum per omnia superauit. Et vos quidem fratres, habentes opera iustitiae, in his que gessistis gloriosè confiditis: hic autem quando fortius pugnat, tantò se detriorem omnibus iudicat, ex totâ mente, totaq, virtute inutilem se reprobumq, pronuntians. Ideò denique & lachrymas habet in promptu, quia semetipsum nimis humiliat & inclinat: nec alicuius momenti quod gesserit, existimat. Diabolum autem, nihil ita reddit inuadendum, sicut humilitas de corde puro, cui tamen correctionis opera probantur adiuncta. Alio modo circa

130.

c. 35. vit.

1. 3. libel.

15. 27.

C. cap.

C. ter.

S. S.

C. l.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

C. a.

tentationes quasdam, non manifeste turpes, nec intrinsece malas, ut sunt, de procuranda mutatione habitationis, vel occupationis, & similes, ut sunt veteres monachi, arte eludendi illas, per dilationem ad aliud tempus. Sic scribitur de Abbate Theodoro, & Abbate Lucio, quod fecerint quinquaginta annos, seducentes animos suos, & dicentes: Transacta hyeme ista, migrabimus hinc. Et iterum, quando sebat aestus, dicebant: quia transacta aestivo discedemus hinc. Et sic fecerunt, toto tempore conuersationis suae. Et infra, de fratre quodam scribitur: quod nouem annis manserit impugnatus a cogitationibus suis, ut exiret de Congregatione fratrum: & quotidie tollebat pelliculam suam, in qua iacere solitus erat, ut exiret. Et quando sebat vespera, dicebat in seipso: Crastina hinc discedo. Et mane dicebat in cogitatione: Exorquetur nobis hic stare & hodie, propter Dominum. Qui cum impleisset nouem annos, de die in diem ita faciens, abstulit Dominus ab eo tentationem eius. Hoc modo, alter, gulae tentationem, scribitur superasse. Esuriit, inquit Rufinus, quidam frater a mane, & pugnavit cum animo suo, ne manducaret, donec fieret hora tertia. Et facta est hora tertia, exegit a se, ut fieret sexta. Insudit panem & sedit, ut manducaret. Postea verò surrexit, dicens: Manebo sic usque ad horam nonam. Hora autem nona fecit orationem, & vidit opus diaboli sicut fumum exeuntem a se: & ita cessauit esurire eius.

Vit. PP. L. 1. 7. num. 7.

nam. 39.

L. 1. 4. num. 8. l. 1. n. 4.

331.

l. de Zelo & liu.

ser. 110.

In Reg. cap. 4. l. 1. Recco. Clem.

Coll. 2. cap. 11.

Cr. de in. tere. temp. 38. Sin. Cli. 4. Call. Col. a. c. 10.

Sed praesentissimum remedium, praesertim contra tentationes Tyronum est, eas suo statim ac exurgunt reuelare Magistro. Facilis cura est, inquit S. Cyprianus, ubi plaga perspicua est, & cito ad sanitatem medela subueniente perducitur, vulnus quod videtur. Ideo S. Theodorus Studita tradens modos, vincendi tentantem daemone, inter alios modos hunc commemorat, ut diabolum, profertendū edendūq; culpis, procul in fugam vertamus; quod ipsum praecipit S. Benedictus. Et longè his antiquior S. Petrus Apostolus id ipsum docuerat. Vnusquisque, inquit, quod eum mouet, & partem quam dolet in animo, fateatur: ut possit consequi medicinam. Qua enim silentio consequuntur, veluti multi temporis vitia, difficile curantur; & idè, quoniam tacentibus, non facile potest medela opportuni & necessarij sermonis adhiberi; proferre debet quisque, in quo animus per ignorantiam languet; tacenti verò dare remedium, solus est Dei. Quod tamen taciturnis, Deus praebere non solet. Hinc apud Cassianum Serapion a diuturna tentatione & lapsu gulae, non prius liberatus est, quam suo id Abbatia peruerit. Idem quotidie experiuntur multi. Nā ut scribit S. Nilus: Leuatur anima aegritudine, cum narratione eorum que molesta sunt, velut exinanitur animi aegritudo: non secus ac nubes aliqua, à qua distillant guttae pluuiae. Quod etiam luadens confirmat S. Ioan. Climacus, & Cassianus.

Nihil hic dico de orationis efficaciac ad resistendum tentationibus, quia hoc commune pro omnibus necessitatibus remedium est.

332. Adde denique duorum habendam esse ra-

tionem ei, qui non vult a tentationum impetu profligari. Primum, ne sit otiosus, sed semper re aliquā necessariā vel vtili occupatus. Nam ut ait S. Chrysostomus: *Demon, si viderit desidiosum & ho. 4. ad oscitantem, otio & pigritia marcescentem, compendio. Anno. se, repote diuersorium desertum, ingreditur. Nec tantum vnus daemone, sed plures. Haec, inquit Cassia. 1. 10. c. 23. nus, apud Aegyptum, ab antiquis Patribus sancita sententia, operantem monachum daemone vno pulsari: otiosum verò innumeris spiritibus deuastari. Secundo, ne tentationes noceant, inuigilandum est nobis, ut sit dum hostis expectatur: quia ut scribit S. Ambrosius: *Remissus excubias, callidus hostis et. 11. in irrumpit. E contrario verò, inquit S. Chrysostomus: Omnis qui vigilat, & aduersarium non timebit, Psal. 118. & coronam repositam accipiet. Quae vigilantia potissimum adhibenda est, dum praecedunt aliqua aduersitatum & persecutionum pericula. Nam ut ait S. Gregorius: *Mens sollicita, antequam 1. 3. mot. agere quodlibet incipiat, omnes quas pati potest, sibi cap. 17. contumelias proponat: nam probra venientia, tanid fortius excipit, quando se cautiùs, ex praesentia armavit. Qui enim improvidus ab aduersitate deprehenditur, quasi dormiens ab hoste inuenitur: eumq; citius, inimicus necat, quia non repugnantem perforat. At qui mala per sollicitudinem praenotat, hostiles insultus, quasi in insidiis vigilans, expectat: & inde ad victoriam valenter accingitur, vnde nesciens deprehendi putabatur. Solerter ergo animus, ante actionis suae primordia: cuncta debet aduersa meditari, ut semper haec cogitans, semper contra haec thorace patientiae munitus, & quidquid acciderit, providus superet, & quidquid accesserit, lucrum putet. Ne autem tentationes molestae nos inuadant, hoc remedium dabat quidam senex in Vitis Patrum: *Interrogatus enim à quodam fra- Ruffin. tre, cur à demonibus tam grauius impugnemur? ref. 1. 3. n. 173. pondit, quia arma nostra proicimus à nobis: id est, patientiam, humilitatem, mansuetudinem atque obedientiam. Haec enim, uti supra vidimus dictum à S. Antonio, valde diabolus pertimescit. Alius senex, ibidem, ad arcendum daemone tentationem, tale remedium proposuit: sicut ad succensam n. 204. ollam musca non appropinquat, si verò tepida fuerit, insident in eā, & faciunt vermes: ita & monachum, succensum igne diuini amoris, fugiunt daemones; tepidum verò illudunt & insequuntur.****

CAPVT SEPTIMUM.

De quarto gradu spiritualis profectus sito in extirpatione prauorum habituum.

Quartus gradus malorum diminuendorum per dissipationem, sunt habitus prauis, qui nascuntur in nobis, ex actibus prauis, in quos lapsi sumus, non benè reprimendo passionum motus inordinatos, & non resistendo fortiter tentationibus, sed vtrisque consentiendo. Cum aliquibus cupiditatibus nati sumus, inquit S. Augustinus, temp.